

Развитие на връзките с българските общности в чужбина

Българските граждани, където и да се намират, са най-ценният ресурс на страната. В съвременния мобилен и свързан свят българската държава трябва да мисли дългосрочно и да се грижи за своите граждани зад граница, а също и за българските исторически общности. Уменията и знанията на българските граждани по света могат да допринасят за развитието на страната, а те самите да се чувстват пълноценна част от глобалната българска общност.

В политиките за българите в чужбина си поставяме за цел:

→ Запазването и разпространението на българския език и култура сред българските общности в чужбина;

- Допълнително развитие на мрежата от неделни училища за граница и значително увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;
- Осигуряване на адекватни финансови условия за дългосрочно командироване на преподаватели в училища и в университети за граница;
- Налагане на българския език като матуриретен в чужди образователни системи за повишаване на привлекателността му за българските деца и младежи;
- Подкрепа на дейността на културните институти за граница с необходимото финансиране;
- Улеснена реинтеграция в България на завършилите в чужбина български студенти чрез облекчени процедури, вкл. и при легализиране на дипломите им;
- Привличане на българи с научна кариера в чужбина към изследователски програми на висши училища и центрове за иновации в България;
- Осигуряването на представителност на интересите на българите за граница в обществено-политическия живот на страната;
- Гарантирането на достъп до качествени административни услуги за български граждани в чужбина;
- Подобряване на изнесени и дигитални консулски услуги, и заявяване на лични документи, нотариални и други услуги чрез електронна идентификация;
- Удължаване на валидността на международните паспорти от 5 на 10 години;
- Защита на правата и интересите на сънародниците ни за граница;
- Подкрепа за историческите български общности в Украйна, Молдова, Сърбия, Северна Македония, Румъния и Албания;
- Предоставяне на по-широки възможности за продължаване на образованието в България на представителите на българските исторически общности;
- Създаване на условия за реинтеграция на завръщащите се.

Запазване на българския език и култура в чужбина

- Допълнително развитие на мрежата от неделни училища за граница и значително увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;
- Разработване на стандарти и учебници, учебни помагала и дигитални ресурси за преподаване, учене и оценяване на български език като втори/чужд за деца и младежи;
- Осигуряване на адекватни финансови условия за дългосрочно командироване на преподаватели в училища и университети за граница;
- Налагане на българския език като матуриретен в чужди образователни системи за повишаване на привлекателността му за българските деца и младежи;
- Усъвършенстване на процедурите и въвеждане на програма за реинтеграция на деца и младежи, пристигащи от чужди образователни системи, в задължителна училищна възраст.

Укрепване на капацитета на институциите, осъществяващи политиките за българите за граница

- Подкрепа на дейността на културните институти за граница с необходимото финансиране; създаване и прилагане на единна политика в различните държави; въвеждане на подобрени критерии за избор на ръководителите им, включително ангажимент за развитие на сътрудничеството с българските общности;
- Засилване на ангажимента на държавата към българските училища в чужбина, включително неделните и увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;

- Облекчен и по-широк достъп за българската диаспора до образование в България;
- Улеснена реинтеграция в България на завършилите в чужбина български студенти чрез облекчени процедури, вкл. и при легализиране на дипломите им;
- Привличане на българи с научна кариера в чужбина към изследователски програми на висши училища и центрове за иновации в България;
- Кадрово и финансово осигуряване на дейността на Изпълнителната агенция за българите зад граница към Министерство на външните работи;
- Увеличаване на публичния ресурс, вложен по програмите на Министерство на външните работи, за финансиране на проекти, включително и на медии и издания на българските общности.

Значително улесняване и подобряване на качеството на административните услуги за българите зад граница

- Подобряване на изнесени и дигитални консулски услуги и заявяване на лични документи, нотариални и други услуги чрез електронна идентификация;
- Създаване на звено към Министерството на външните работи за подпомагане на българските граждани при комуникацията с администрации в чужбина;
- Удължаване на валидността на международните паспорти от 5 на 10 години;
- Увеличаване на броя на дипломатическите представителства и обновяване на разпределението и състава на консулствата след анализ на концентрацията на българите в чужбина.

Гарантиране на представителност на интересите на българските общности в обществено-политическия живот на страната

- Конституиране на работещ Национален съвет на българските общности зад граница, в който се избират представители на българските общности и с участието на ключови български институции;
- Предоставяне на пасивно изборително право на всички български граждани;
- Приемане на методика за определяне на броя на мандатите в изборен район „Чужбина“ в Изборния кодекс и въвеждане на правила за съставяне на изборителни списъци в чужбина;
- Въвеждане на пилотно дистанционно гласуване за българите зад граница.

Ефективни политики за българските исторически общности

- Подкрепа за историческите български общности в Украйна, Молдова, Сърбия, Северна Македония, Румъния и Албания за поддържане на езиковата, културната и националната им идентичност;
- Предоставяне на възможност за продължаване на образованието в България на представителите на българските исторически общности;
- Конституиране на работещ Консултативен съвет при Изпълнителната агенция за българите в чужбина за установяването на български произход при производството за българското гражданство;
- Ускоряване на процедурите за придобиване на българско гражданство при гарантиране на националната сигурност.